

KAKO EU MOŽE POMOĆI U RJEŠAVANJU PITANJA IZBORA U MOSTARU

UTJECAJ NA GRAĐANE MOSTARA

Mostar je bio i ostao političko, kulturno i gospodarsko središte Hercegovine, jedini multietnički grad, posebice bitan za Hrvate (Bosne i Hercegovine), budući da su sve institucije na hrvatskom jeziku smještene upravo ovdje.

Ovo govorim iz razloga što je Mostar upravo zbog svoje multietničnosti postao problemom Bosne i Hercegovine, i goruća tema od donošenja navodnog rješenja kao što je statut Grada MOSTARA koji je trebao pojednostaviti, a ne dodatno zakomplicirati situaciju, kao što je njime učinjeno.

Pa krenimo redom:

Visoki predstavnik **Paddy Ashdown** 2004. godine nametnuo je Statut grada Mostara.

Nakon nametanja istog izjavio je da Statut predstavlja kompromis te da će konačno njegovom provedbom grad biti bliže ujedinjenju, a građani Mostara dobiti ujedinjenu, jeftiniju i učinkovitiju administraciju.

Iako je njegovo donošenje predstavljalo značajan korak naprijed u reintegraciji grada, taj Statut je u potpunosti nedemokratski i segregacijski, u suprotnosti s europskom poveljom o lokalnoj samoupravi, tako da su grad i njegovi građani postali ponovni izvor stalnih političkih kriza.

Kako bih pobliže objasnio prethodno navedeno pobrojati ću manjkavosti Statuta:

- Niti jedan grad ili općina u BiH nisu tako uređeni kao Mostar i njegovo uređenje predstavlja pravni izuzetak.
- Nametnutim Statutom je propisano čak i to koliko jedan narod može imati najviše (15) i najmanje vijećnika (4) /nacionalne kvote / i jedan vijećnik iz reda ostalih.
- Gradonačelnik Mostara se ne bira izravno na izborima kao u ostalim općinama i Gradovima nego iz reda vijećnika.
- Za Gradsko vijeće Mostara postoje dvije liste, gradska i lista gradskih područja, a koje su granice bivših općina.
- U jednom području za mandat u vijeću trebate tisuću, a u drugom deset tisuća glasova.
- To je bio temelj Ustavnom sudu za osporavanje dijela Izbornog zakona BiH za grad Mostar
 - Isti broj vijećnika daje gradsko područje (Jugozapad) s 40 tisuća i ono s šest tisuće stanovnika (Jugoistok).
 - Građani bivše Središnje zone su diskriminirani jer ne mogu glasati na listi za gradska područja, niti na istoj biti birani, već isključivo na zajedničkoj gradskoj listi.

- U Gradskom vijeću postoje klubovi stranaka i naroda, tako da vijeće praktično funkcionira kao dvodomni parlament, što nigdje nije slučaj u jedinicama lokalne samouprave.

Upravo iz ovih diskriminirajućih dijelova Statuta Grada Mostara na Ustavnom Sudu se pokrenulo pitanje Ustavnosti istoga.

Ustavni Sud BiH je donio odluku kojom se nalaže Parlamentu da promjeni Izborni zakon u djelu kojim se regulira način izbora vijećnika u Gradsko vijeće Mostara. Kako to Parlament nije učinio to je dovelo i do odgađanja izbora za Mostar, što je svojevrsni presedan, jer su za sve jedinice lokalne samouprave raspisani izbori izuzev Mostara.

Kako Odluka Suda nije poštovana ostao je i antidemokratski Statut, koji Gradsko vijeće nije nikada ni usvojilo već ga je visoki predstavnik proglasio i nametnuo i može se reći da je ostao time i nametnuti kamen spoticanja i izgradnje Mostara kao normalne i funkcionalne gradske cjeline.

Dovođenje u ovakvo stanje grad i njegovi građani su lišen demokracije neodržavanjem izbora za Gradsko vijeće i Gradonačelnika.

Posljedice neimanja vijeća osjete svi građani i koči se razvoj grada.

Ne rješavanje imovinskih predmeta

Nemogućnost novih investicija za koje se donose odluke u gradskom vijeću

Gradsko vijeće je tijekom svog mandata preuzelo ovlasti nad upravljanje gradskim tvrtkama, a zbog neimanja istog ove tvrtke se nalaze u problemima jer im se ne usvaja godišnji izvještaj, ne pokrivaju se gubici i ne održavaju se Skupštine društva. Oni rade u ograničenim Zakonskim uvjetima, ne svojom krivicom, a u vezi nastalog problema tražena je pomoć od viših nivoa vlasti i OHR-a svi su ostali nijemi.

Nema mogućnosti promijeniti i prilagoditi organizaciju rada uprave sukladno potrebama i Zakonskoj legislativi.

Poteškoće za donošenje Proračuna

Nemogućnost izmjene naziva trgova i ulica

Nemogućnost donošenje planova, Strategija, Odluka i Zaključaka

Nemogućnost usvajanja Izvještaja

Kako pomoći Mostaru:

Da bi poboljšali uvijete življenja u Gradu Mostaru moraju se poštovati obvezujuće Odluke Ustavnog Suda, što znači da Parlament mora žurno raditi na provođenju naloženog od strane Suda.

Ukoliko se situacija nastavi na ovaj način odvijati sve institucije Bosne i Hercegovine zajedno sa predstavnicima Europske Unije i Međunarodne zajednice moraju učiniti sve da se Odluke obvezujuće poštuju i jedino takav pristup će pružiti Mostaru i njegovim građanima ono što svaka zemlja koja živi u duhu demokracije ima, a to znači da Zakon treba jednako vrijediti za

sve u jedinicama lokalne samouprave jedne države i to je jedini ispravan put da se normalizira stanje.

Od posljednjeg rata u Mostaru već je prošlo je 25 godina i mislim da su steki uvjeti da Mostar postane uređen grad kao i sve jedinice lokalne samouprave u BiH.

Na kraju želim vjerovati da će i današnja konferencija i svi predstavnici europskog odbora regija i lokalnih zajednica odnosno njegovi članovi zaduženi za područje zapadnog Balkana na temelju vođenih diskusija pomoći u iznalaženju pravog puta za Grad Mostar. Svima gostima iz Europe želim ugodan boravak u Mostaru i sretan povratak na soja odredišta, uz zahvalu za dolazak i iskazano interesiranje kako nam se može pomoći.

Što treba Mostaru i njegovim građanima?

Mostaru trebaju izbori! BiH treba ohrabrenje, savjete i podršku kako da se dođe do izbora.

S toga pozivam sve u BiH da sa svoje strane učinimo što možemo da se to brzo dogodi. To je za dobrobit svih kako za budućnost BiH tako i grada Mostara.

Hvala na pozornosti!

Gradonačelnik Mostara Ljubo Bešlić